

*Урок з використанням основ гуманно –
особистісного підходу в освітньому процесі
за Ш.О. Амонашвілі*

Тема: Урок Серця. Траємниця Серця - ЛЮБОВ.

*Підготувала вчитель
початкових класів
Запорізької ЗОШ І-ІІІ ст. №81
Костиць Світлана Василівна*

Тема: Урок Серця.

Траємниця Серця - ЛЮБОВ.

Форма: Урок – емоційне проживання.

Лейтмотив: «Тільки любов'ю тримається і рухається світ». (І. С. Тургенєв)

Мета: Облагороджування душі й серця Дитини. Розвиток і становлення пізнавальних сил Дитини. Забезпечення творчого присвоєння Дитиною розширеного й поглибленого обсягу знань і вмінь із певними характеристиками. Виховування чутливості душі, серця.

Обладнання: картки для роботи в парах та групах, свічки, вислови відомих людей про любов, малюнок – ілюстрація до казки Еліс Макдеррен «Гора, яка полюбила пташку», записи на дошці, чорно-червоне серце, аудіо запис фонової музики

Зміст.

**ЩО Є СЕРЦЕ.
ЯК ОБЛАГОРОДИТИ СЕРЦЕ.
ЗАГЛЯНЬ У СВОЄ СЕРЦЕ.**

Хід уроку:

1.Організаційна частина.

(Вчитель читає притчу. Лунає спокійна музика)

Чотири свічки спокійно горіли і потихеньку танули ...

Було так тихо , що було чутно , як вони розмовляють.

Перша сказала : "Я МИР . На жаль , люди не вміють мене зберегти . Думаю , мені не залишається ні чого іншого, як згаснути ! " І вогник цієї свічки згас.

Друга сказала : "Я ВІРА . На жаль , я нікому не потрібна. Люди не хочуть нічого чути про мене , тому немає сенсу мені горіти далі". Ледве вимовивши це , подув легкий вітерець і загасив свічку.

Засмутившись , третя свічка вимовила: "Я ЛЮБОВ . У мене немає більше сил горіти далі . Люди не цінують мене і не розуміють. Вони ненавидять тих , які їх люблять найбільше - своїх близьких" . Довго не чекаючи , і ця свічка згасла . Раптом до кімнати зайшов маленький хлопчик і побачив , що згасли свічки. Злякавшись , він закричав: "Що ви робите ! ? Ви повинні горіти - я боюся темряви ! " Промовивши це , він заплакав.

Схвильована четверта свічка сказала : "Не бійся і не плач! Поки я горю , завжди можна запалити і інші три свічки: , бо Я - НАДІЯ " .

Я хочу сподіватися , надіятися , що у нашій класній родині , як і у ваших родинях буде панувати мир, віра, любов та надія

Цей урок – мій подарунок вам. І на цьому уроці ми будемо пізнавати самого себе. Я дуже хвилююся, хочу, щоб він вам сподобався. Але без вашої допомоги я не впораюся. Ви допоможете мені?

2.Поетична хвилинка.(вчитель запалює свічку, лунає музика)

Давай запалимо вогник нашої класної родини, вогник нашого спілкування.

Врятує світ краса -

Завжди так говорили.

Тепер врятує світ лиш доброта,

Бо однієї вже краси замало,

Бо стільки всюди зла – людина вже не та...

Врятує світ лиш доброта....

А де ж вона живе?

- Де живе доброта?

3. «Мікрофон» (зображення чорно – червоного Серця).

-Яким ми зображуємо серце ?

-А може бути таке серце?

-Чому таке Серце?

Складемо словник чорного Серця: Яке воно? Що робить?

червоного Серця: Яке воно? Що робить?

Яке Серце вам більше подобається?

Хочу вам сказати, що у Серця є таємниця. Таємниця, яка запалює червону частинку, і може навіть вилікувати ось таке хворе Серце.

Щоб дізнатися цю таємницю, попрацюйте і знайдіть слово за ключем.

3.Робота в парах за карткою.

	а	б	в
1	в	п	л
2	о	щ	ж
3	б	ю	е

1в,3б,3а, 2а,1а

4.Повідомлення теми уроку.

Таємниця Серця – Любов. (вивішує на дошці тему)

А що таке любов?

5.Читання і обговорення висловів відомих людей про любов.

«Тільки любов'ю тримається і рухається світ» (І. С. Тургенєв)

6. Слухання казки Еліс Маклеррен « Гора, яка полюбила пташку».

(Звучить фонова музика)

Це було давно. Серед пустелі стояло самотня Гора. Жодна рослина не росла на її схилах, жодна комашка не повзала по її камінню, жодна пташка не пролітала над нею. Тільки сніг і дощ торкались Гору та палюче сонце дивилось з небес, та вітер інколи блукав по виступах гори. Нічого більше не бачила Гора. І раптом одного разу до гори прилетіла пташка. Вона сіла на Гору, щоб відпочити , почистити пір'ячко. Пташка стрибала по Горі, чіпляючись ніжними кігтками за гостре каміння. Гора раптом відчула тепло її живого тіла. Нічого подібного Гора не відчувала, але це їй так подобалося. Гора промовила:

- Ти хто? Як тебе звать?

- Я пташка Джой, що в перекладі означає щастя, - прощобетала пташка у відповідь. Я прилетіла із далекої країни. Кожну весну я вирушаю в дорогу, щоб побудувати гніздо і вивести пташенят. Я лечу в далекі краї, де моїм птахам буде добре. Зараз я відпочину і полечу далі.

- Я ніколи не бачила пташок. А ти можеш залишитися?

- Ні, тут нічого не росте, щоб можна було поклювати і немає води, щоб попити. –

- Якщо ти не можеш залишитися, то ще коли-небудь прилетиши до мене? Пташка Джой відповіла не зразу. Вона скільки зустрічала гір, і жодна її не просила прилетіти ще раз.

- Наступної весни я постараюсь прилетіти. Не зможу довго пробути, бо тут немає ні їжі, ні води.

- Я буду рада, якщо ти прилетиши хоч на кілька годин.

- Однак, Гора, ти маєш знати, гори живуть вічно, а птахи – ні.

- Як це сумно! – викрикнула Гора.

- Але я дам тобі обіцянку, що я щовесни буду прилітати до тебе, співатиму тобі пісні, літатиму над тобою, говоритиму з тобою. Навіть коли мене не буде, адже життя не вічне, до тебе прилетить моя донька, якій я дам своє ім'я і розповім їй про тебе. А потім донька моєї доньки і так буде завжди. Щовесни до тебе прилітатиме пташка Джой. А тепер мені пора.

І пташка полетіла. А Гора сумно проводжала її поглядом.

З того часу щовесни пташка прилітала до Гори, говорила з нею. І кожного разу, прощаючись, Гора питала: -А ти не можеш залишитися? Пташка тільки сумно махала головою.

Так пройшло 99 весен. Горі з кожним роком було все важче і важче прощатися із пташкою. Біль розлуки був нестерпний. І в сотий раз, почувши у відповідь на своє питання «А ти не можеш залишитися?», слово «Ні», побачивши, як пташка Джой зникає в небі, серце Гори не витримало. В середині Гори щось тріснуло, і потоки води, вирвавшись із глибин, потекли по схилах. Це були сльози Гори.

Наступного року пташка Джой прилетіла, але Гора не могла говорити, вона могла тільки плакати. Гора осліпла від сліз і не могла бачити, як пташка Джой кружляла над нею. І все ж Джой прошепотіла: Я обов'язково прилечу до тебе наступного року».

І пташка весною прилетіла. Цього разу вона принесла Горі подарунок – маленьке зернятко. Вона обережно поклала насінину поміж камінчиками, поблизу води. Пташка говорила з горою, співала їй, та Гора мовчала.

Вона могла тільки плакати. Йшли роки, щовесни Джой прилітала до Гори, приносила щоразу нову насінину і клала її поблизу води. Насінини проростали, із першої виросло могутнє дерево. Скоро з'явилася трава. У траві з'явилися жучки. Розцвітали квіти. Звірі почали збігатися звідусіль, бо тут була і їжа, і вода.

І одної весни до Гори повернувся зір. Вона змогла говорити.

- Ну тепер ти можеш залишитися?

- Ні, але я обов'язково прилечу до тебе.

Наступної весни пташка прилетіла, але у її дзьобику була не зернина, а маленький прутик. Вона знайшла на дереві найзручнішу гілку, поклала на неї прутик.

- Я – пташка Джой, - проспівала вона. – Я прилетіла, щоб залишитися тут.

Давайте згадаємо, що відчувала гора спочатку?

Тепло , цікавість, увага, радість, розуміння, допомога.

-А якби якогось слова не було?

А коли вони всі є, то тоді і з'являється велика Любов, що дає чудо – ЖИТТЯ!!

Любов-це таке сильне почуття, що гори розрушує.

7.Коллективна творча робота.

Давайте і ми спробуємо зробити чудо. Подаруйте Горі ще жителів. (Діти розфарбовують зображення рослин і тварин, розміщують їх на малюнку).

-Які чудеса може робити любов?

-Чи згодні ви з письменником, що « Тільки любов'ю тримається і рухається світ»? Чому?

-Якщо в серці ЛЮБОВ, вона витісняє всі темні плями у людському серці, робить його Сонцем для всіх.

Давайте і ми полікуємо хворе серце.(Діти працюють в групах на частинках серця, добирають слова – ліки, і закривають ними чорну частинку Серця.)

Закрийте очі. Покладіть руку на своє серце. Прислухайтеся до нього. Яке воно?

-Діти, давайте намалюємо своє серце. Діти малюють, а я в кожного на вушко запитую: яке твоє серце? Учні нашіптують мені на вухо відповідь.

-Можна мені теж намалювати своє серце? (Малюю на дошці велике всміхнене серце).

- Яке моє серце? Так моє серце велике. В ньому є місце для кожного з вас,бо я вас люблю, для доброти, щедрості, любові....

- Подивіться, яка краса на нашій дошці. Я бачу й почуваю так багато доброти, любові, взаєморозуміння. А як ви думаєте, діти, що могло б відбутися, якби в нашій місті, селі люди забули про серце?

Відповіді дітей.

Висновок учителя.

-А яке серце вам більше подобається? Ви хотіли б мати таке ж серце?

Відповіді дітей.

Висновок учителя: у здоровому тілі - здоровий дух і здорове серце.

Фізхвилинка. (музична, танцювальна)

8. Знайти слово,що «сховалося»

ВІДДАНИСТЬ

добре
благородство
сонце
мудре

- Як серце пов'язано з цими словами?

Висновок: Сонце всіх сонць є серце.

- Чи можемо ми доповнити словник ще словами?

Діти записують в "серцевий" словник словосполученнями, вимовляючи їх уголос. (У словнику: "добре серце", "золоте серце", "шляхетне серце", "кам'яне серце", "холодне серце", "м'яке серце", "відхідливе серце", "гаряче серце", "тепле серце", «чуйне серце» «віддане серце», «благородне серце», «мудре серце» і ін.)

Вчитель додає слова з книги Ш.Амонашвілі «Віра і любов» ст. «СЕРЦЕ» с.107.

Висновок учителя.

Це тільки мала частина нашого словника, але я сподіваюся, що ми продовжимо цю роботу, і світ отримає прекрасний "серцевий" словник.

- адже всі люди різні й серця в них теж різні: є й злі, і добрі, і жорстокі, і шляхетні. І щоб серця в наших грудях билися так, щоб від кожного биття виходила тільки теплота, потрібно навчитися облагороджувати своє серце, тобто запалити його. А що може запалити наше серце?

Відповіді дітей. Любов. Доброта. Взаєморозуміння. Чесність. Гарні вчинки.

Прощення.

Висновок учителя. Самим головним почуттям серця є любов. Без любові серце гасне, а любов породжує посмішку. Посміхніться мені, а тепер один одному від усього серця.

Давайте послухаємо наші серця, заглянемо в них. Серце - головний орган, воно постійно працює, навіть коли ми спимо, воно працює. І йому буде легше працювати, якщо в ньому не буде недоліків. Подивіться на дошку: навколо великого серця смужки зі словами. Давайте прочитаємо, що на них написано, і залишимо в наших серцях тільки ті, які зроблять їх шляхетніше. (Діти читають слова в кольорових смужках і залишають тільки гарні якості, а погані забирають із дошки.)

НЕНАВИСТЬ ЛЮБОВ РАДІСТЬ ДОБРО ЗАЗДРІСТЬ ЖОРСТОКІСТЬ ТЕПЛОТА ЗЛІСТЬ

-Від недоліків: від зла, жорстокості - ми назавжди позбудемося: згорнемо ці смужки й спалимо їх. (Діти звертають смужки й кладуть на піднос, учитель їх спалює.)

Висновок учителя. Почуваєте, який неприємний запах виходить від горіння наших смужок з недоліками. Це - бруд, від якої ми позбулися назавжди.

- А що ще живе в серці? (Совість.) Сьогодні ми облагородили серце, позбувшись поганих якостей.

- А як ще можна облагородити серце? (Добрими словами, думками, вчинками, брати тільки хороше від іншого серця.)

9. Відгадай

ДОБРА _____

З ДОБРОГО _____

ВИНОСИТЬ **ДОБРО**

- Як розумієте вислови:

Серце кров'ю обливається.

Серце крається.

Підсумок уроку. Устаньте, діти. Закрийте очі. Покладіть ручки на сердечка. Ми сьогодні очистили серця від недоліків. Вони стали в нас більше доконаними. Скажіть собі: “Я повернуся додому зі шляхетним серцем. Я буду посилати посмішки всім, буду любити всіх і творити справи від серця”.

Пошліть подумки свою любов і посмішки від серця своїм рідним і знайомим.

Відкрийте очі.

Мої дорогі учні! Спасибі вам, що допомогли мені провести цей урок. На ньому я була вашою ученицею, як і ви були моїми учнями. Ви багато чому навчили мене. І мені хочеться, щоб ви обов'язково розповіли близьким про наш урок життя. На ваших обличчях я бачу посмішки, якщо хтось запитає: “Чому ти так світишся?”.

Відповідайте: “Я облагородив своє серце”.

За те, що ви сьогодні були такими розумними, добрими, чуйними, щирими, весь світ вам зізнається у любові. Перегляд відеоролика «Весь світ вам зізнається у любові».